

UCHWAŁA NR XXVI/606/08
RADY MIASTA GDYNI
z 17 grudnia 2008 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na
lata 2009-2010**

Działając na podstawie art 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. Nr 142/01 poz. 1591 z późn. zmianami), art. 10 ust. 3 Ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179/05, poz. 1485) Rada Miasta Gdyni uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2009-2010, który stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega publikacji w Monitorze Rady Miasta Gdyni.

Przewodniczący Rady Miasta Gdyni

dr inż. Stanisław Szwabski

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GDYNI NA LATA 2009 -2010

I. WPROWADZENIE.

Profilaktyka uzależnienia od środków psychoaktywnych jest jednym z istotnych elementów *Gdyńskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych*.

Prowadzona jest w oparciu o akty prawne:

- *Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz.1485 z 2005 r. z późn. zm.)*
- *Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010*
- *Gdyńska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2011 przyjęta Uchwałą Rady Miasta nr XVII/417/08 z dnia 27.02.2008 r.*

Ustawodawca nakładając na samorządy zadania z zakresu profilaktyki uzależniania od środków psychoaktywnych wskazuje na konieczność współpracy wszystkich podmiotów działających na szczeblu lokalnym w budowaniu spójnej strategii przeciwdziałania narkomanii.

REALIZATORAMI GMINNEGO PROGRAMU SĄ:

- ⇒ Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień,
- ⇒ poradnie profilaktyki uzależnień prowadzone przez uprawnione podmioty,
- ⇒ Komenda Miejskiej Policji,
- ⇒ Straż Miejska ,
- ⇒ placówki edukacji,
- ⇒ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- ⇒ Ośrodek Interwencji Kryzysowej ,
- ⇒ Gdyński Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- ⇒ Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny,
- ⇒ organizacje pozarządowe,
- ⇒ placówki ochrony zdrowia .

Realizacja programu prowadzona jest zgodnie z zasadami:

- 1) współpracy
- 2) systemowości
- 3) realizmu
- 4) kontekstu innych uzależnień
- 5) dostępu do informacji

II. DIAGNOZA.

DANE OGÓLNOPOLSKIE

W 2007 r. przeprowadzono badania ankietowe wśród młodzieży trzecich klas gimnazjum oraz drugich klas ponadgimnazjalnych¹. Wyniki tych badań wskazują, że

¹ Janusz Sierosławski, *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2007 r.*, Instytut Psychiatrii i Neurologii Warszawa 2007 r., Badanie zostało

używanie narkotyków przez nastolatków nie jest zjawiskiem incydentalnym. W porównaniu z wynikami badań z lat ubiegłych (2003 r., 1999 r., 1995 r.) zauważa się załamanie trendu wzrostowego eksperymentowania z substancjami.

Narkotykami najczęściej wskazanymi przez młodzież jako te, które zażyła chociaż raz w życiu są: marihuana i haszysz (15,7% gimnazjalistów klas trzecich i 27,9% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych), leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (15,8% w pierwszej grupie i 19% w drugiej grupie). Gimnazjaliści wskazywali również na substancje wziewne – 8,2% respondentów. W grupie ponadgimnazjalnej respondenci wskazywali na amfetaminę – 7,8%. Chłopcy najczęściej wskazywali marihuanę i haszysz, a dziewczęta na leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza.

DANE LOKALNE

Komenda Miejska Policji jest głównym źródłem informacji o skali zjawiska narkomanii w Gdyni. W 2007 r. funkcjonariusze policji wykazali, iż dominującym rodzajem narkotyku wśród nieletnich – analogicznie jak w danych ogólnopolskich - jest marihuana. W porównaniu z latami ubiegłymi **nastąpił spadek w liczbie przypadków handlu narkotykami na terenie szkół oraz w ich rejonie. Zaobserwowano również spadek w liczbie nieletnich zatrzymanych za przestępstwa narkotykowe.**

Przestępstwa popełnione w 2007 w świetle przepisów *Ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* z uwzględnieniem podziału na poszczególne komisariaty przedstawia tabela nr 1.

Jednostka	Przestępstwa wykryte	Czyny nieletnich	Ogółem podejrzanych	w tym nieletnich
1.	2.	3.	4.	5.
KP Śródmieście	63	-	43	-
KP Wzg. św. Maksymiliana	41	-	22	-
KP Chylonia	72	1	42	1
KP Karwiny	26	8	22	5
KP Oksywie	42	20	23	3
KP Witomino	32	-	11	-
Ogółem	276	29	163	9

Tabela nr 1: Przestępstwa popełnione w świetle Ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

Źródło: Komenda Miejska Policji w Gdyni

Z danych Miejskiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Gdyni w 2007 r. wynika, iż w 2007 r. miały miejsce 23 przypadki zatrucia narkotykami.

W 2007 r. z usług Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni skorzystało 19 rodzin z problemem narkomanii, w których ogółem liczba osób wynosiła 26.

W działającej od 01.06.2005 roku Przychodni Terapii Uzależnień od Substancji Psychaktywnych i Współuzależnienia liczba zarejestrowanych pacjentów - w przedziałach wiekowych w latach 2006 i 2007 – przedstawia się następująco:

WIEK	2006	2007
Poniżej i 14 lat	9	9
15 lat	4	11
16 lat	24	13
17 lat	32	27
18 lat	30	18
19-21 lat	44	50
22-30 lat	95	105
Powyżej 30 lat	60	84
ogółem	298	317

Tabela nr 2: Liczba zarejestrowanych pacjentów w przedziałach wiekowych

Źródło. Przychodnia Terapii Uzależnień od Środków Psychoaktywnych i Współuzależnienia.

Liczba zarejestrowanych pacjentów wg rodzaju uzależnienia - w latach 2006 i 2007, zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10)-wynosi:

Klasyfikacja według ICD-10	Używanie szkodliwe		Zespół uzależnienia		Łącznie zarejestrowanych	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
F.11 (opiaty)	2	3	22	32	24	35
F.12 (kanabinoły)	22	9	29	27	51	36
F.13 (nasenne, uspokajające)	-	4	8	14	8	18
F.14 (kokaina)	1	2	2	3	3	5
F.15 (śr.pobudzające)	9	5	19	21	28	26
F.16 (halucynogeny)	-	-	1	1	1	1
F.17 (nikotyna)	2	-	4	8	6	8
F.18. (s.wziewne)	5	1	2	1	7	2
F.19 (mieszane)	33	19	123	119	156	138
Inne	9	35	-	-	9	35
ogółem	83	78	210	226	293	304

Tabela nr 3.: Liczba zarejestrowanych pacjentów wg rodzaju uzależnienia w latach 2006 i 2007.

Źródło. Przychodnia Terapii Uzależnień od Środków Psychoaktywnych i Współuzależnienia

Widoczny jest wzrost zarejestrowanych przypadków osób leczonych z powodu zażywania opiatów. Z danych europejskich, wynika iż większość pacjentów zażywających opiaty i uzależnionych od nich zgłaszała się do leczenia specjalistycznego po trzech do siedmiu latach regularnego zażywania narkotyku.

Od dnia 15 maja 2008 r. , na terenie Przychodni Terapii Uzależnień od Środków Psychoaktywnych i Współuzależnienia w Gdyni, przy ul. Chrzanowskiego, rozpoczęła działalność Poradnia Terapii Uzależnień. W poradni przyjmowani są pacjenci uzależnieni od hazardu i innych uzależnień niechemicznych.

Ponadto od 22 września 2008 r. rozpoczął świadczenie usług Oddział Dzienny dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.

III. CEL I ZADANIA PROGRAMU.

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii określa kierunki działań, jakie gmina zobowiązana jest prowadzić przy realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z powyższym celem głównym gminnego programu jest:

OGRANICZENIE UŻYWANIA NARKOTYKÓW I ZWIĄZANYCH Z TYM PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Na poziomie gminnym w/wskazany cel realizowany jest w następujących obszarach działania:

1. PROFILAKTYKA
2. LECZENIE, REHABILITACJA ORAZ OGRANICZANIE SZKÓD ZDROWOTNYCH
3. BADANIA, MONITORING I EWALUACJA

AD. 1. PROFILAKTYKA

Cel: Zatrzymanie wzrostu rozpowszechniania i używania środków psychoaktywnych, podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie problemów narkomanii w gminie.

Cele szczegółowe i zadania :

1.1. Zwiększenie skuteczności oraz podniesienie jakości realizowanych działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

ZADANIA:

- 1) Wspieranie szkół w realizacji programów profilaktycznych: np.: warsztatów psychologicznych, szkoły komunikacji, programów radzenia sobie ze stresem i agresją, warsztatów kształtujących postawy asertywne, zajęć wychowawczych związanych z źródłami i skutkami nałogów, spektakli profilaktycznych.
- 2) Dbałość o aktywne uczestnictwo rodziców, uczniów i nauczycieli w realizacji programów profilaktycznych.
- 3) Finansowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych np. kółek przedmiotowych, teatralnych i zajęć sportowo-rekreacyjnych (UKS, SKS).
- 4) Podnoszenie jakości pracy świetlic socjoterapeutycznych.
- 5) Wspieranie aktywnych form spędzania czasu podczas wakacji zimowych i letnich.

- 6) Edukacja w zakresie odpowiedzialności karnej za wytwarzanie, posiadanie i nakłanianie do spożycia środków odurzających i substancji psychoaktywnych.
- 7) Organizowanie spotkań specjalistów terapii uzależnień, policji i nauczycieli w celu wypracowania skutecznych form działań profilaktycznych.
- 8) Dbałość o bezpieczeństwo na terenie placówek edukacyjnych: wspieranie rozwoju monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego.
- 9) Organizowanie działań prewencyjnych ukierunkowanych na ograniczanie dostępności środków odurzających na gdyńskim rynku oraz pociąganie do odpowiedzialności karnej osób dopuszczających się przestępstw z *Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii*.

1.2. Przeciwdziałanie próbom pierwszych eksperymentów ze środkami psychotropowymi ze szczególnym zwróceniem uwagi na dostępność tzw. dopalaczy, a równocześnie zatrzymanie tendencji obniżania wieku inicjacji narkotykowej.

ZADANIA:

- 1) Warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.
- 2) Spotkania edukacyjne dla rodziców dzieci w wieku szkolnym, szkolenia osób zajmujących się pracą z dziećmi oraz szkolenia dla policji i straży miejskiej.
- 3) Różnorodność ofert spędzania wolnego czasu oraz dostępność do nich.
- 4) Wspieranie pozalekcyjnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami.

1.3. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

ZADANIA:

- 1) Popularyzowanie wiedzy o chorobie narkotykowej w formie informatorów, broszur, plakatów, ulotek udostępnianych przez instytucje (szkoły, podstawowa opieka zdrowotna, ośrodki pomocy społecznej), a także organizacje pozarządowe.
- 2) Wykorzystywanie środków masowego przekazu (Ratusz, lokalna prasa, TV, Internet) do informowania o adresach instytucji i organizacji, w których osoby uzależnione i ich rodziny mogą uzyskać pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną.
- 3) Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych.
- 4) Informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii, a także o jej skutkach (ulotki, materiały promocyjne).

AD. 2. LECZENIE, REHABILITACJA ORAZ OGRANICZANIE SZKÓD ZDROWOTNYCH

Cel: Ograniczenie szkód zdrowotnych.

Cele szczegółowe i zadania :

2.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osób uzależnionych od narkotyków, używających narkotyków w sposób szkodliwy oraz członków ich rodzin.

ZADANIA:

- 1) Realizacja programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych: terapia grupowa, indywidualna, zajęcia rozwojowe i socjoterapeutyczne, konsultacje dla rodziców
- 2) Wypracowanie zasad opieki nad osobami po terapii („Powrót do lepszego życia”).

- 3) Programy zapobiegające innym szkodom zdrowotnym (wymiana igieł i strzykawek).
- 4) Badania w kierunku nosicielstwa wirusa HIV/AIDS.
- 5) Pomoc psychologiczna, prawna, poradnictwo dla rodzin z problemami uzależnienia od środków psychoaktywnych.
- 6) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, zajmujących się rozwiązywaniem problemów narkomanii.
- 7) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

2.2. Współpraca między instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi służąca rozwiązywaniu problemów narkomanii.

ZADANIA:

- 1) Współdziałanie z wszystkimi zaangażowanymi podmiotami na rzecz kompleksowego rozwiązania problemów narkomanii, a także dożywianie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

AD. 3. BADANIA, MONITORING I EWALUACJA

Cel: Stworzenie systemu informacji i monitorowania na temat skali zjawiska narkomanii w naszym mieście niezbędnego do prowadzenia skutecznej polityki wobec narkomanii.

Cele szczegółowe i zadania :

3.1. Stworzenie systemu informacji nt skali zjawiska narkomanii w gminie.

ZADANIA:

- 1) Wymiana informacji pomiędzy instytucjami, organizacjami odpowiedzialnymi za politykę antynarkotykową na poziomie lokalnym.

3.2. Diagnoza/ ocena stanu zagrożenia problemami narkotyków i narkomanii na terenie miasta.

ZADANIA:

- 1) Prowadzenie badań ankietowych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
- 2) Zbieranie i analiza danych statystycznych uzyskanych od instytucji zajmujących się działalnością interwencyjną, profilaktyczną, terapeutyczną i leczniczą.

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

1. Sposób finansowania:

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z budżetu Miasta Gdyni, środków przekazywanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz dotacji zewnętrznych.

2. Nadzór nad realizacją programu sprawuje Prezydent Miasta Gdyni.